

INUNDACIONS 17 al 20 d'octubre de 1940

Presentació divulgativa

Un projecte de:

Amb la col·laboració de:

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Generalitat
de Catalunya

Agència Catalana
de l'Aigua

Índex

1. Resum
2. Zona afectada
3. Pluja i cabal
4. Situació meteorològica
5. Principals impactes
6. Imatges
7. Marques d'aigua

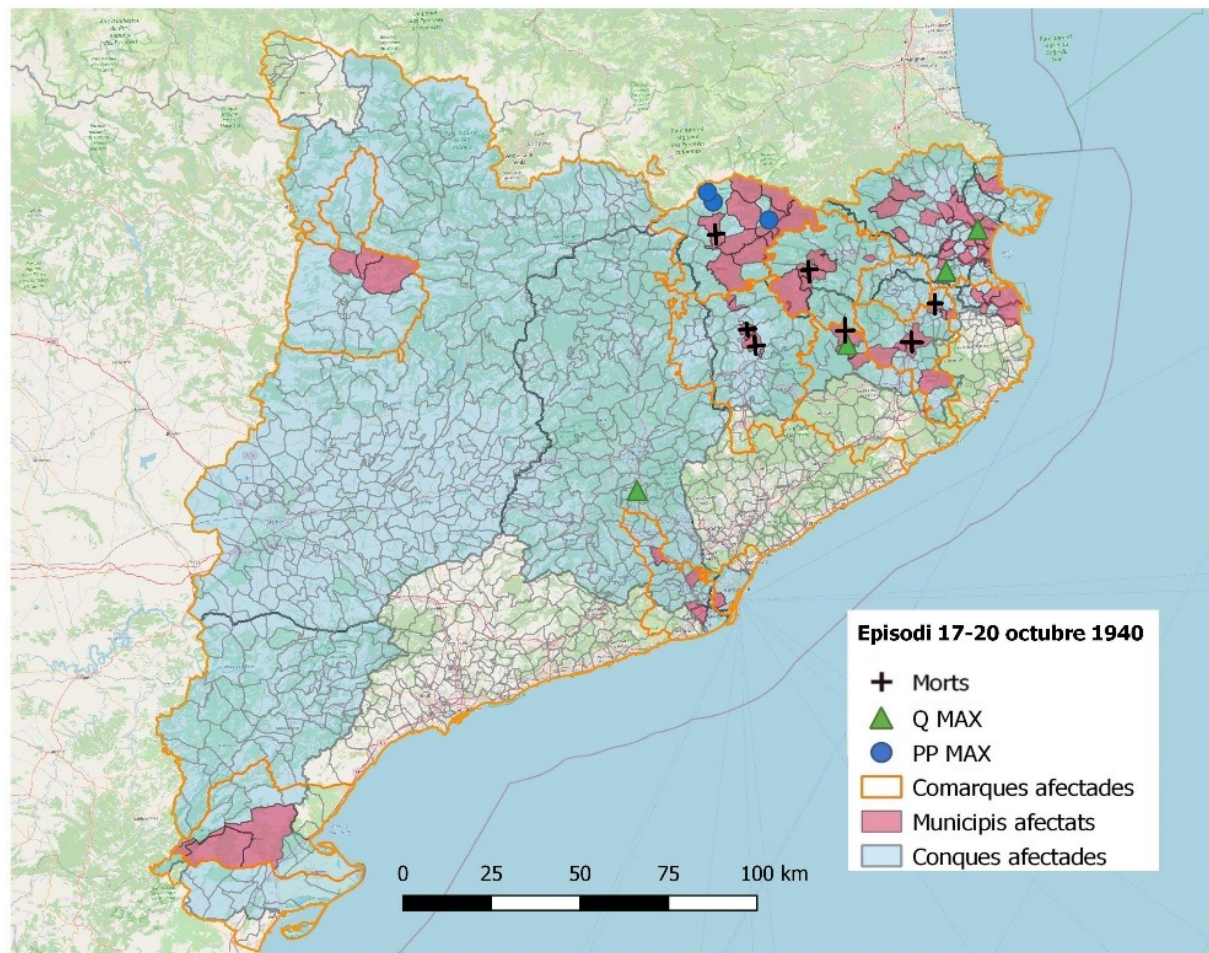
Inundacions octubre 1940. Resum

- ✓ L'any 1940, entre el 17 i el 20 d'octubre, es va produir un dels xàfecs més intensos dels que s'han registrat a Catalunya amb precipitacions superiors als **140 mm** en 24 h. Com a conseqüència es van registrar unes inundacions catastròfiques.
- ✓ Els danys humans i materials provocats pel desbordament dels diferents rius com **el Ter, el Fluvià o la Muga** van ser enormes
- ✓ Els cabals assolits van ser un rècord històric, igual que les quantitats de precipitació acumulada. Com a exemple, en el municipi de Camprodon es van acumular **734 mm durant els tres dies** que va durar l'episodi.
- ✓ D'acord amb l'informe de la *Comisaría General de Regiones Inundadas* els danys van ascendir a **120 milions de pessetes de l'època** (equivalents a 142 milions d'euros de 2020).
- ✓ Hi van perdre la vida **90 persones**.

Inundacions octubre 1940. Zona afectada

Mapa on s'indiquen,
ombrejats, els municipis més
afectats per les inundacions
d'octubre de 1940.

Font: BD INUNGAMA.

Inundacions octubre 1940. Pluja i cabal

Valors màxims de precipitació total:

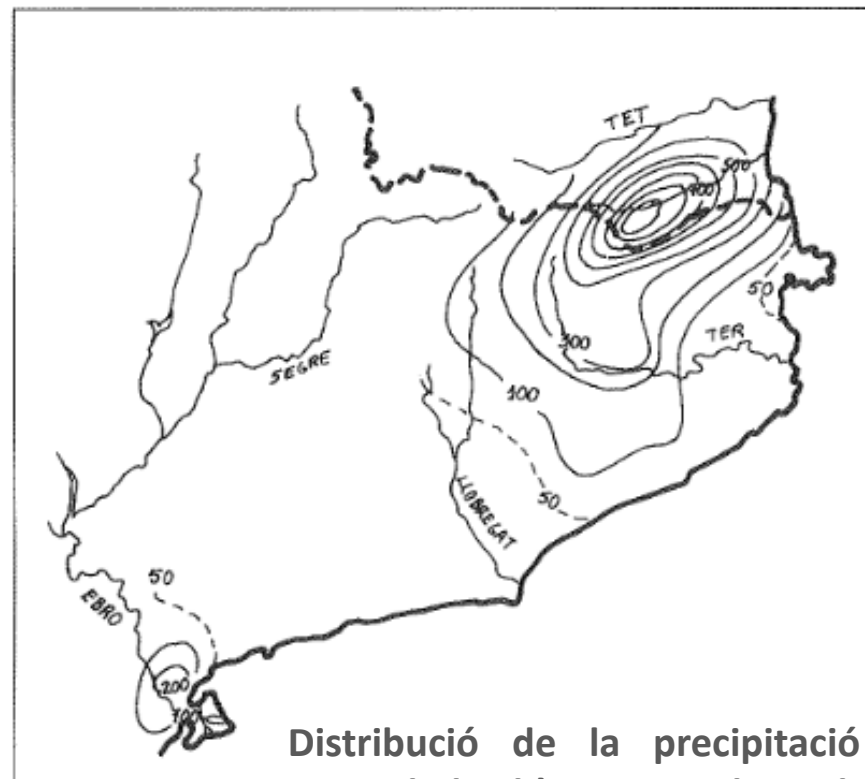
- Freser Superior (436 mm)
- Camprodon (743 mm)

Valors màxims de cabal:

El Ter va arribar a 3.350 m³/s a El Pastoral, el Fluvià a 2.000 m³/s a Garrigàs i la Muga va arribar a 1.200 m³/s a Castelló d'Empúries.

El cabal base a aquestes estacions és de 33,70 m³/s, 2,07 m³/s i 1,0 m³/s respectivament.

Mapa

Distribució de la precipitació acumulada diària entre les 7 h del dia 16 d'octubre i les 7 h del dia 19 d'octubre de 1940. (Llasat, 1993).

Inundacions octubre 1940. Impactes

- Aquest esdeveniment va tenir un gran impacte, Van resultar destruïts 149 comerços, 230 finques urbanes, 165 indústries, 58 ponts, 25 km de carreteres i 12 km de vies de ferrocarril.
- A Roquetes i Tortosa l'aigua va trencar el canal dret del riu Ebre produint inundacions en camps de cultiu i carrers.
- Els danys van suposar pèrdues valorades en més de 120 milions de les antigues pessetes (equivalents a 142 milions d'euros de 2020).
- Les inundacions es van produir en un context de postguerra (un any després de la guerra civil (1936-1939)), per la qual cosa l'impacte va ser molt més important.

Fotografia de les tasques de recuperació al carrer València a Camprodon. (Font: Arxiu Eudald Graells)

Inundacions octubre 1940. Imatges

Pont sobre el Ter a Camprodon

Font: Arxiu Eudald Graells

Impacte de l'episodi a Camprodon

Portada de La Vanguardia del dia 22/10/1940

Font: Arxiu Eudald Graells

Inundacions octubre 1940. Marques d'aigua

Al territori hi ha 20 marques històriques per rememorar la devastació de l'episodi i deixar constància dels nivells que va assolir l'aigua. Es mostren només algunes de les fotografies de les marques

Situada Sant Pau de Segúries – Central Hidroelèctrica Can Brandia.(Font: ACA, foto del 23/02/2016)

Situada a Olot – Carrer Joaquim Vayreda, 8-10.
(Font: ACA, foto del 21/05/2015)

Situada a La Vall d'en Bas (Sant Privat d'en Bas) – Façana del mas
(Font: ACA, foto del 18/10/2016)

Situada a Les Llosses i Montesquiu - Als diversos edificis (Font: ACA, foto del 18/10/2016)

Inundacions octubre 1940. Marques d'aigua

Situada a Roda de Ter - Marge dret dins del poble (Font: ACA, foto del 29/03/2011)

Situada a Torelló - Centre del poble (Font: ACA)

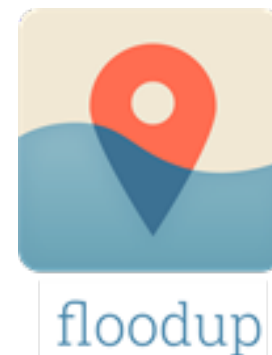
Pots trobar més informació sobre les marques històriques al web de l'ACA a la següent adreça:

https://sig.gencat.cat/visors/VISOR_ACA.html#param=param&color=vermell&background=topo_ICC&BBOX=148812.63048,4485000,645187.36952,4752000&layers=AIGUA_MARQUES_CAT

Però ens agradaria que ens poguessis ajudar a reconstruir la història del territori!

Si tens més informació de l'episodi o coneixement sobre l'existència d'una marca d'aquest tipus envia'ns-la !

Trobaràs com fer-ho a l'Àrea de Participació

Referència d'aquest estudi:

Llasat, M.C., Llasat-Botija, M., E. Pardo, L. Esbrí, 2022. Informe tècnic de l'episodi d'inundacions del 17 al 20 d'octubre de 1940. Informe d'Estudi Projecte Agora 5. Universitat de Barcelona.

Un projecte de:

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Amb la col·laboració de:

Generalitat
de Catalunya

Agència Catalana
de l'Aigua